

בקשת ישועה ושמחת החג

1. מסכת סוכה דף נג/א

תניא, אמרו עליו על הלל הזקן, קשה היה שמח שמחת בית השואבה, היה אומר, אם אני כאן, הכל כאן. ואם אני איני כאן, מי כאן? למקום שאני אהב, רגלי מוליכות אותי. ואף הקדוש ברוך הוא אומר, אם אתה תבא לביתי - אבוא לביתך, ואם אתה לא תבוא אל ביתי - אני לא אבוא אל ביתך, שנאמר, (שמות כ) "בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכֵּר אֶת שְׁמִי, אָבֹא אֵלַיךְ וּבִרְכֵיתִי".

2. תוספות

אם אני כאן - פירש בקונטרס שהיה הלל אומר בשמו של הקב"ה אבל בירושלמי משמע שהיה אומר על עצמו דפריך ולקילוסין הוא צריך כלומר וכי היה צריך לשבחו והכתיב אלף אלפין ישמשוניה ומשני דכנגד ישראל היה אומר וחיביב עליו קילוסין של ישראל מן הכל שנאמר (שמואל ב כג) ונעים זמירות ישראל וכתיב (תהלים כב) ואתה קדוש יושב תהלות ישראל ומיהו הא דקאמר אם אתה תבא אל ביתי אני אבא אל ביתך לא אפשר אלא בשכינה דהא דריש ליה מדכתיב בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתך:

3. ספר שפת אמת - דברים - לסוכות - שנת [תרס"ב]

איתא בגמ' כשהי' הלל שמח בשמחת בית השואבה הי' אומר כשאני כאן הכל כאן. רש"י ז"ל פי' על השכינה הי' אומר ע"ש. ונראה עוד לפרש כפשוטו שאמר כשבנ"י במקדש יש השראת השכינה כאשר אנו רואים כשגלינו משם המקום חרב. כמ"ש ולא רבית במחיריהם. ובשמחת בית המקדש ראו בני"י אשר הם הכלים המיוחדים להשרות השכינה בביהמ"ק וזה הי' עיקר השמחה. וע"ז מבקשין גלה כבוד מלכותך עלינו. כי באמת כבוד מלכותו מיוחד עלינו לעולם רק שהוא נסתר ובזמן המקדש הי' בהתגלות. ובפרט בג' רגלים

דכ' יראה כל זכורך. וכמו שמבקשים יראו עינינו וישמח לבנו כו' מלך אלקיך. גם בשבת קודש אומרים ישמחו במלכותך ומ"מ הוא בנינעא כמ"ש מתנה גנוזה ובמועד הוא בהתגלות. לכן מועדים לשמחה:

4. עולת ראייה / חלק א / עמוד רטז

קָדוֹד צְבָאוֹת עִמָּנוּ. מִשָּׁבַב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה: יְדוֹד צְבָאוֹת אֲשֶׁר־י אָדָם בְּטַח בָּהּ: יְדוֹד הוֹשִׁיעָה. הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קְרָאֵנוּ:

ד' צבאות, אשרי אדם בוטח בך. לעומת ההכרה הכהה, הבאה מתוך הסיקור החלוני על הכלל של ההויה כולה, שמצדה בא יאוש ורפיון לכל פרט, לחשוב שאובד וצולל הוא בתור אבק דק בים הגדול של המציאות הכללית, והמון כחותיה האדירים, **באה הכרת הקדש, המביטה על הגודל הכללי מתוך המרחב של דעת אלהי ישראל, אדון הצבאות. ודוקא מתוך גדולת המפעל, אשר אין קץ לרחבו, גדלו, עמקו ועזו, משתקפת היא התכונה המאשרת את כל פרט, בכח מציאותו באחדות הגדולה של כל הכלל כולו, החסין בכח ומאוחד באחדות מקור ההויה, הנושא כל בכח רחמיו ועז גדולתו. והאשר, כמו של כל היקום בהכללתו, ככה הוא מתפרט על הפרטים כולם, וכל אישיות מיוחדת מתמלאת זיו עליון, ומתאשרת בגודל נצח בקשר המקודש, אשר הוא מתאגד בשם ד' צבאות, הנקרא על צבאי צבאות עולמו, שהכרתו החיה והמאוחדת חקוקה בשם ישראל, צבאות ד' בעולמו. ד' צבאות אשרי אדם בוטח בך.**

ד' הושיעה, המלך יעננו ביום קראנו, ההצלחה האמתית היא הדבקות האלהית, המושכלת, החיה, המורגשת, מצד גודל אחיזתה בכל תכן החיים, בכל מהותו של האדם, בקדושתו. כל עצמותי תאמרנה ד' מי כמוך. והישועה הזאת, שהיא הישועה האמתית, היא למעלה מכל צרך של קריאה, תפילה ובקשה, כי עצם צרור החיים הוא בה בעצמה, וכיון שנתעלה האדם להיות קשור בכל מדעו ושכלו, בכל

5. עולת ראייה / חלק א / עמוד רטו

עשתונותיו ורגשותיו, בשם ד' אמת, כבר הוא נושע. אמנם לא בכל עת יעמד האדם על זה הגובה, לא בכל זמן יוכל האדם, בפרטיותו ובכללו, להתנשא למקום העליון הזה, אשר שם אין שום חסרון, וממילא אין שם קריאה, ולא בקשה, ולא צרך של עניה, המתיחסת אל הקריאה. אבל במצבו הירוד של האדם, שמ"מ רשמי הקדושה העליונה אמנם נחלשו אבל לא נמחקו, ולא סר האדם מלהתגעגע לצור חייו ומקור נשמת כל חי, אז אע"פ שלא יאיר עליו האור המלא, המתבטא בשם המפורש העצמי, אבל מלכות שמים הוא מקבל עליו ומטה את רצונו להיות ממלא את רצון קונו, מלכו ואדונו, בכל אשר תשיג ידו. במצב כזה כבר יהיו לפעמים מורגשים כמה חסרונות, שהם צריכים להתמלאות, **אבל מפני שהאדם לא זז לגמרי ממקור הקדש, ויסודי הישועה העולמית, הנובעת ממקור השם המלא בתפארת קדשו, עודם משפיעים עליו דרך התעלומה המלכותית, שבה יש כבר מצבים שונים, של ירידה ושל עליה, כאן הוא מקום התפלה והקריאה, שהיא בטוחה להיות מתמלאית ונענית.** ד' הושיעה, המלך יעננו ביום קראנו.

לד' הישועה על עמך ברכתך סלה. הישועה הכללית של כל ההויה כולה, ישועת ד' היא, כלומר, שהמדות האלהיות יצאו אל הפעל במציאות כולה בכל מילואן וטובן, שאז יתוקן כל העולם כולו, ושלום העולמים יאיר בכל מרחבי היקום. הכח האנושי, המוכשר להיות הפועל לברכת עולמים זאת, ברכת ד' הנצחית, זהו אותו כח של חיי הנצח, חיי הקדש, האצור בעם ד' בכנסת ישראל, לכל סגולותיה הפנימיות. על כן אלה שני הדברים, שהם יסוד האשר הכללי, ישועת ד', אותה הישועה, המתיחסת לשם ד' ומתקשרת בענינו העצמי, וברכת ד' השורה על ישראל, בתור עם ד' לנצח, הם מקושרים יחד בקשר אמיץ. לד' הישועה, על עמך ברכתך סלה.